

## สาขาที่ 8 สาขาการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอ็ดส์ในชุมชน

ส่วนที่ 2 การประเมินตามหลักเกณฑ์ความรู้ ความสามารถและทักษะเฉพาะสาขา 100 คะแนน

ความรู้และการพัฒนาองค์ความรู้ของ อสม. เกี่ยวกับสาขาที่เข้ารับการคัดเลือก (20 คะแนน)

### 1. ความรู้ที่จำเป็นของ อสม. เกี่ยวกับสาขาที่เข้ารับการคัดเลือก อสม.ดีเด่น

รายละเอียด (คำถาม)	ใช่	ไม่ใช่
<b>ความรู้พื้นฐาน/จำเป็น</b>		
1. เอดส์เป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่เรื้อรัง สามารถป้องกันได้ รักษาได้แต่ไม่หายขาด ขึ้นอยู่กับ การดูแลรักษาสุขภาพร่างกายและการมีกำลังใจ		
2. ผู้ที่มีเชื้อเอชไอวีในร่างกาย สามารถดูจากลักษณะภายนอกได้		
3. คนที่ติดเชื้อเอดส์แล้ว แม้ไม่มีอาการก็สามารถแพร่เชื้อไปยังผู้อื่นได้		
4. พ่อแม่ควรให้ความรู้เรื่องเพศและการป้องกันการติดเชื้อว่า เอดส์ไม่ได้ติดกันง่ายๆ จากกิจวัตรประจำวัน เช่น กินข้าว ใช้ห้องน้ำร่วมกับผู้ติดเชื้อ เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ลูกในการอยู่ร่วมกับผู้มีเชื้อเอชไอวี ในครอบครัวหรือ ในโรงเรียน		
5. ผู้หญิงหรือวัยรุ่นไทยติดเชื้อเอชไอวีมากขึ้น เพราะขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย ผู้หญิงส่วนใหญ่จะวิตกกังวลกับการตั้งครรภ์มากกว่าติดเชื้อเอชไอวี และไม่กล้าชักชวนให้คู่ใช้ถุงยาง แต่ใช้วิธีนับ วันที่ปลอดภัย กินยาคุมฉุกเฉิน หรือร่วมรักโดยใช้ปาก ซึ่งวิธีเหล่านี้ไม่สามารถป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและ กามโรคได้		
6. วัยรุ่นไทยมีเช็กซีในวัยเรียนครั้งแรกอายุ 14 – 18 ปี โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย ด้วยความเข้าใจอะไรผิดๆ เนื่องจากความไม่รู้ และพบว่าวัยรุ่นไทยเป็นหนองในมากขึ้น ซึ่งเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี		
7. การสื่อสารเรื่องเพศที่รอบด้าน (sexuality) ระหว่างผู้ใหญ่กับเด็กและเยาวชน จะช่วยป้องกันเอดส์และลด การติดเชื้อเอชไอวี ในกลุ่มประชากรหนุ่มสาวอายุ 15 – 24 ปี ทั้งในและนอกสถานศึกษาตามพื้นที่ต่างๆได้		
8. การตรวจเลือดเอชไอวีเอดส์เป็นเพียงการตรวจดูอดีตเมื่อ 3 เดือนที่แล้ว หากปัจจุบันหรืออนาคต เรายังมี พฤติกรรมเสี่ยง เช่น มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัยหรือใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน เรายังมีโอกาสเสี่ยงที่จะ ติดเชื้อได้		
9. การใช้เครื่องมือสักตามผิวหนัง การทำคิ้ว เขียนขอบตาถาวร หรือการเจาะหูโดยเครื่องมือที่ไม่ได้ผ่านกรรมวิธี การฆ่าเชื้อ มีโอกาสติดเชื้อเอดส์ได้		
10. ปัจจุบันมียารักษาโรคเอดส์ให้หายขาดได้		

### 2. ความรู้ตามบริบทของแต่ละพื้นที่/ความสนใจ

---



---



---



---



---



---



---

ตัวอย่าง ข้อมูล/สถานการณ์ในชุมชน : จำนวนร้านค้า/ร้านชำ สื่อต่าง ๆ ในชุมชน (หอกระจายข่าว /วิทยุชุมชน) มี อย. น้อย กลุ่ม/ชมรม คู่ครองผู้บริโภคในชุมชน ฯลฯเช่น ความรู้ในการใช้เครื่องมือทดสอบ กรณีที่พื้นที่มีการใช้ อาหารปลอดภัย สารเสตียรอยด์ในพื้นที่ข้อจำกัด ของพื้นที่ในการทำงาน ความยาก/ง่ายในการทำงาน

## 3. การพัฒนาองค์ความรู้และการพัฒนาตนเอง

รายละเอียด (คำถาม)	ใช่	ไม่ใช่
การฟื้นฟูความรู้ เพื่อพัฒนาตนเอง เช่น การเข้ารับการอบรม/ประชุม/สัมมนา		
การจัดการความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น การเป็นพื้นที่เรียนรู้/ศึกษาดูงาน		
วิธีการแสวงหาความรู้ เช่น ติดตามข้อมูลข่าวสาร การสืบค้นความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เช่น		
• เว็บไซต์		
• การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความรู้		
• อื่นๆ ระบุ.....		
ปรับประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาการให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน เช่น		
• การนำความรู้ที่มีไปผลิตเป็นสื่อ		
• การได้รับเชิญไปเป็นวิทยากร		
• อื่นๆ ระบุ.....		

## 4. ความสามารถในการทำงานเกี่ยวกับสาขาที่คัดเลือก (15 คะแนน) (วิธีการ/กระบวนการ/การจัดการความรู้/เทคนิคในการทำงาน)

รายละเอียด (คำถาม)	ใช่	ไม่ใช่
แผนงาน/โครงการ มีแผนการถ่ายทอดความรู้ที่เข้าถึงพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายครอบคลุมกลุ่มใดบ้าง		
• ครอบคลุมกลุ่มทั่วไป		
• ครอบคลุมกลุ่มผู้ป่วย		
• ครอบคลุมกลุ่มเสี่ยง		
• ครอบคลุมกลุ่มเด็กและเยาวชน		
• ครอบคลุมกลุ่มผู้ขาดโอกาส		
• ครอบคลุมกลุ่ม อสม.และผู้นำชุมชน		
วิธีการและเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ ข้อมูลข่าวสาร		
• การมี/แสวงหาช่องทาง/วาระ/โอกาสในการถ่ายทอด		
การใช้สื่อในการถ่ายทอด		
• สื่อชุมชน		
• สื่อบุคคล/ภูมิปัญญา		
• สื่อสิ่งพิมพ์		
• สื่อ IT		
• สื่อมวลชน		
• สื่อประสม		
ลักษณะวิธีการที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้		
• การบอกกล่าวทั้งรายบุคคล / รายกลุ่ม		
• ผ่านสื่อ / เทคโนโลยีในชุมชน		
• เวทีประชุม / ประชาคม		
• การจัดกิจกรรมรณรงค์ตามปฏิทินสาธารณสุข		

รายละเอียด (คำถาม)	ใช่	ไม่ใช่
สร้างและพัฒนาศูนย์การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ เพื่อการเรียนรู้ของชุมชน		
ลักษณะการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมรณรงค์		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมรณรงค์</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● ดำเนินการร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● ดำเนินการเองโดยบทบาทหน้าที่ของชมรม ฯ</li> </ul>		
ประสิทธิภาพการถ่ายทอด		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● แสวงหาและใช้ข้อมูลทางวิชาการเชื่อมโยงกับสถานการณ์ในพื้นที่ เพื่อการถ่ายทอด</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● มีแฟ้มเอกสาร/ข้อมูล/สื่อ เพื่อการถ่ายทอด/ปรับให้เป็นปัจจุบัน</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● เป็นแกนนำ/สร้างพัฒนาทีมงานในการถ่ายทอด</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● มีแผนการถ่ายทอด/ปฏิทินถ่ายทอด</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● ถ่ายทอดได้ฉับไว / ทันการณ์</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● การถ่ายทอดเข้าถึงพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● สามารถผลักดันให้เป็นนโยบายสาธารณะและมาตรการทางสังคม</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● มีการทำงานเป็นทีม และเครือข่ายมีส่วนร่วม</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● มีการระดมทุน/งบประมาณ และบริหารจัดการที่ดี (มีแผน / มีกรรมการ / มีการประเมินผล)</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น / องค์กรชุมชน ให้การสนับสนุน</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● ชุมชนรับรู้สถานการณ์/ปัญหาของตนเอง</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมกันดำเนินการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหา</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● มีการประเมินผล / สรุปบทเรียน ด้านการถ่ายทอด</li> </ul>		
ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้เชิงเทคนิค สาระความรู้ที่ถ่ายทอดแก่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● บอกสาเหตุ อาการของโรคและการรักษา</li> </ul> ถ้าใช้ระบุชื่อเรื่อง/สาระที่ให้ .....		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● การเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรค</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● บทบาทของประชาชนและพฤติกรรมที่ต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัดในการป้องกันและควบคุมโรค</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● ได้รูปแบบการพัฒนาการถ่ายทอดที่เหมาะสมกับพื้นที่ / สถานการณ์ / ปัญหา</li> </ul>		
มีการขยายผลรูปแบบการถ่ายทอดสู่การสร้างพลังชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● มีการสร้างมาตรการทางสังคมโดยชุมชน</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● ได้รับหรือมีการพัฒนาทักษะด้านการถ่ายทอดแก่ทีมงาน</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● มีการผลิตสื่อชุมชน / ใช้สื่อชุมชน</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● มีการประเมินผลสื่อชุมชน</li> </ul>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>● จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อเนื่อง</li> </ul>		
การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ และการใช้ทรัพยากร		
การติดตาม ตรวจสอบ กำกับและประเมินผล		
การปรับปรุง ต่อยอด และขยายผล		

### ความสามารถในด้านการบริหารจัดการ

- 1) ให้ระบุหรืออธิบายวิธีการที่จะทำให้ “ชุมชนมาเป็นเจ้าของปัญหาเอตส์ในชุมชน” ร่วมกันได้
- 2) ให้ระบุหรือแสดงกระบวนการ วิธีการสร้างให้คนในชุมชนหรือผู้เกี่ยวข้องได้เรียนรู้ว่า เอตส์ในชุมชนเกิดขึ้นได้อย่างไร บุคคลรอบคร้ว ชุมชน มีความเสี่ยง อย่างไร
- 3) ให้ระบุหรือแสดงกระบวนการ วิธีการในการทำให้กลุ่มอื่นในชุมชน(มากกว่า อสม.) ได้เข้ามาร่วมคิด ร่วมทำ เรื่องปัญหาเอตส์ในชุมชนและสนับสนุนการดำเนินงานได้
- 4) ให้ระบุหรือแสดงกระบวนการ วิธีการในการบรรจุเรื่องเอตส์ในชุมชนเข้าสู่การสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลหรือองค์กรภายนอก

### 5. การปฏิบัติตัวของ อสม. และการเป็นผู้นำในการพัฒนาในสาขาที่คัดเลือก (15 คะแนน)

รายละเอียด (คำถาม)	ใช่	ไม่ใช่
<b>การปฏิบัติตัว เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมเอตส์ในชุมชน</b>		
การปฏิบัติตัวเป็นผู้เฝ้ารู้ยู่ตลอดเวลาที่มีการดำเนินการค้นคว้าจากแหล่งอื่นนอกเหนือจากการรับรู้จากเจ้าหน้าที่ (ใช่) ระบุ .....		
ทัศนคติ แรงจูงใจของ อสม. เรื่อง เอตส์ในชุมชน โดย		
• ทำตามหน้าที่ที่หมอบอกให้ทำ		
• อื่นๆ ระบุ .....		
มีการสำรวจ ค้นหาปัจจัยเสี่ยง ประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์เอตส์ในชุมชนตามหลักระบาดวิทยาชุมชน		
มีการบ่งชี้เหตุปัจจัย ความเสี่ยงของชุมชนด้านเอตส์ในชุมชน		
มีการกำจัดแหล่งเสี่ยง แหล่งปัญหาและการตัดวงจรการเกิดเอตส์ในชุมชน		
มีการตรวจสุขภาพประจำปี		
มีการสื่อสารที่สร้างสรรค์เรื่องเพศรอบด้านกับบุคคลในครอบครัว		
มีการส่งเสริมสุขภาพและการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย		
<b>กิจกรรมในครอบครัว เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมเอตส์ในชุมชน</b>		
มีการดำเนินกิจกรรมในครอบครัวที่ทำร่วมกันของสมาชิก เพื่อป้องกันเอตส์ในชุมชน		
มีการดำเนินกิจกรรมการสื่อสารที่สร้างสรรค์เรื่องเพศรอบด้านของบุคคลในครอบครัว		
มีการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยของบุคคลในครอบครัว		
มีการดำเนินกิจกรรมตามนโยบายรัฐบาลในการเฝ้าระวัง ป้องกันเอตส์ในชุมชน		
มีการดำเนินกิจกรรมในการเฝ้าระวัง ควบคุม ป้องกันเอตส์ เมื่อมีคนในครอบครัวติด/ป่วย/เสี่ยงต่อเชื้อเอชไอวี		

### 6. กิจกรรมของ อสม. เกี่ยวกับสาขาที่เข้ารับการศึกษา (20 คะแนน)

รายละเอียด (คำถาม)	ใช่	ไม่ใช่
<b>สถานการณ์เอตส์ในหมู่บ้านและชุมชน (ประเมินความสอดคล้องระหว่างปัญหา กับกิจกรรมการแก้ไขปัญหา)</b>		
• สามารถระบุปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน (มีข้อมูลและสถานการณ์สนับสนุน)		
• มีการดำเนินการตามแผนงานโครงการแก้ไขปัญหา ระบุ .....		
• มีการระดมทุนจากภายในและภายนอกหน่วยงานในการแก้ไขปัญหา		
• มีการใช้เทคโนโลยีชุมชน / ภูมิปัญญาภายนอกหน่วยงานในการแก้ไขปัญหา ระบุ .....		
• มีกิจกรรมที่ดำเนินการที่เป็นรูปธรรมชัดเจนสามารถวัดผลได้ ระบุ .....		
• มีการประเมินผลการดำเนินงาน / การเผยแพร่ความรู้ / การจัดการความรู้ ระบุ .....		

รายละเอียด (คำถาม)	ใช่	ไม่ใช่
กิจกรรมที่ อสม. ทำเพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมเอดส์ในชุมชน		
• ระบุกิจกรรมให้สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนพร้อมเอกสารอ้างอิงที่เป็นรูปธรรม ระบุ .....		
• ระบุกิจกรรมในการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงของประชาชน ระบุ .....		
• ระบุกิจกรรมหรือวิธีการสร้างการมีส่วนร่วมในการปรับพฤติกรรมของประชาชนและลดปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการศึกษาเอดส์ในชุมชน ระบุ .....		
• ระบุกิจกรรมหรือวิธีในการเป็นผู้นำในการสร้างจิตสำนึกของคนในชุมชน ระบุ .....		
• ระบุกิจกรรมหรือวิธีในการจัดระบบเฝ้าระวังปัญหาเอดส์ในชุมชน ระบุ .....		
• ระบุกิจกรรมหรือมาตรการทางสังคมที่ใช้ในการดำเนินงานเอดส์ในชุมชน ระบุ .....		
• ระบุกิจกรรมหรือวิธีในการสร้างและบริหารเครือข่าย เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมเอดส์ในชุมชน ระบุ .....		
มีกิจกรรมที่ อสม. ส่งเสริมและดำเนินการร่วมกับชุมชน เพื่อการส่งเสริม ป้องกัน รักษา และการฟื้นฟู เรื่องเอดส์ในชุมชน		
สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนในชุมชนได้ เช่น ระบุ .....		
กิจกรรมมีความครอบคลุมทุกกลุ่มหรือไม่ (การส่งเสริม ป้องกัน รักษา และการฟื้นฟู ) เช่น ระบุ .....		
การบริหารงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน เช่น ระบุ .....		

7. ผลงานเชิงประจักษ์ ความสำเร็จ นวัตกรรม ผลกระทบ (เชิงบวกที่เกิดขึ้นต่อชุมชน) และสิ่งที่ภาคภูมิใจในสาขาที่เข้ารับการคัดเลือก (30 คะแนน)

ที่มาของปัญหา อ้างอิงข้อมูลและสถานการณ์

.....

.....

.....

จุดหมายปลายทางของการดำเนินกิจกรรม .....

การมีส่วนร่วมของชุมชน โดยให้ระบุบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่าย .....

ผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมชัดเจน

ผลงานการแก้ไขปัญหา ใน 3 ด้านเป็นอย่างน้อย ได้แก่

1) การแก้ไขปัญหของชุมชนและการเฝ้าระวังชุมชน

ไม่มี

มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

2) การแก้ไขปัญหาด้านผู้ป่วย ด้วยการไม่เพิ่มหรือลดจำนวนผู้ป่วย

ไม่มี

มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

3) การแก้ไขปัญหาในกลุ่มเสี่ยง

ไม่มี

มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

ผลงานเชิงประจักษ์ ทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคตตามจุดหมายปลายทาง ตลอดจนการ ได้รับรางวัลจากหน่วยงาน องค์กรต่างๆทุกระดับ  
โปรดระบุพร้อมแสดงหลักฐาน

.....

.....

4) การสร้างระบบสื่อสารข้อมูล เพื่อการเฝ้าระวังของชุมชน

ไม่มี

มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

ผลงานดีเด่น นอกเหนือจากงานเอดส์ในชุมชนพื้นฐาน ได้แก่

.....  
.....

มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชน ในงานเอดส์ชุมชน เพื่อกำหนดนโยบายสาธารณะของชุมชน

ไม่มี  มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

มีการสร้างอาชีพรายได้ให้กลุ่มผู้ติดเชื้อ/ครอบครัวผู้ติดเชื้อ/ผู้ได้รับผลกระทบจากการติดเชื้อเอชไอวี

ไม่มี  มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

แนวทางการดำรงความยั่งยืนของกิจกรรมหรือตัวชี้วัดที่แสดงความต่อเนื่องของการดำเนินงานในอนาคต

.....  
.....

แผนงาน / โครงการที่จะดำเนินงานต่อไปในงานเอดส์ชุมชน ป้องกันและควบคุมเอดส์ในชุมชน

.....  
.....

ระบบส่งต่อการพัฒนาหรือการสร้างโอกาสให้เด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมเอดส์ในชุมชน

ไม่มี  มี ระบุพร้อมแสดงหลักฐาน .....

\*\*\*\*\*